

"МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ" АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2025 жылғы "07" сәуірден бастап күші жойылған ережелер

ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

**"Мұнай сақтандыру компаниясы" АҚ
Директорлар Кеңесі Бекіткен**

**2023 жылғы "27" сәуірдегі №02-01/12 хаттама
2023 жылғы "5" маусымнан бастап күшіне енді**

Семей қ.

МАЗМҰНЫ:

<i>Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері.....</i>	<i>2</i>
1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	3
2. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ.....	4
3. САҚТАНДЫРЫЛҒАН ТҰЛҒАЛАР.....	4
4. ПАЙДА АЛУШЫ.....	4
5. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ.....	4
6. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ.....	4
7. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫ.....	5
8. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ЖӘНЕ РЕСІМДЕУ ТӘРТІБІ.....	5
9. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ.....	6
10. САҚТАНДЫРУ АУМАҒЫ.....	6
11. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНА ЖАТПАЙТЫН ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ ОҚИҒАЛАР.....	6
12. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ.....	8
13. САҚТАНУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ӘРЕКЕТТЕРІ.....	9
14. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ.....	9
15. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ.....	10
16. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ ТОҚТАТУ.....	12
17. ФОРС-МАЖОР.....	14
18. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ.....	14
19. БАСҚА ШАРТТАР.....	14

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР
1.1. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес және Ережелер негізінде сақтандырушы Ережелерінде белгіленген шарттарда Сақтанушылармен жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру шарттарын жасасады.
1.2. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе не Сақтанушының міндеттерін пайда алушы орындаса, пайда алушының пайдасына сақтандыру шартын жасасу сақтанушыны сақтандыру шарты бойынша міндеттерді орындаудан босатпайды.
1.3. Сақтанушының немесе оның уәкілетті өкілінің сақтандыру шартына қол қоюы оның сақтандыру ережелері мен шартының талаптарымен толық және сөзсіз келісімін растау болып табылады.
1.4. Ережелерде қолданылатын негізгі терминдер мен ұғымдар:
1.4.1. Сақтандырушы - "Мұнай сақтандыру компаниясы" Акционерлік қоғамы, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған және сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар заңды тұлға.
1.4.2. Сақтанушы -сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан заңды немесе жеке тұлға. Тараптар-сақтандыру субъектілері ережелерінің, шартының мәтінінде бірлескен ескерту.
1.4.3. Пайда алушы -сақтандыру Шартына немесе заңнамалық актілерге сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға.
1.4.4. Сақтандырылушы -өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға.
1.4.5. Ережелер -сақтандыруды жүзеге асыру шарттарын айқындайтын және оның негізінде сақтандыру шарты жасалатын осы құжат.
1.4.6. Шарт -сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы Келісім, оған сәйкес сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына сақтандыру шарты жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.
1.4.7. Сақтандыру жағдайы -сақтандыру шартында көзделген, оның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілері бар оқиға, оның басталуымен Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізу міндеті туындайды.
1.4.8. Сақтандыру тәуекелі -ол орын алған жағдайда сақтандыру жүргізілетін оқиға. Сақтандыру тәуекелі ретінде қарастырылатын оқиға оның пайда болу ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілеріне ие болуы керек.
1.4.9. Сақтандыру сомасы -сақтандыру шарты жасалған кезде белгіленген тәртіппен айқындалған, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сыйлықақысының мөлшері мен сақтандыру төлемінің мөлшері белгіленетін ақшалай сома.
1.4.10. Сақтандыру сыйлықақысы -сақтанушы сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушыға сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы.
1.4.11. Өтініш-сауалнама -сақтандырушының талабы бойынша сақтанушы жазбаша хабарлаған сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын анықтау үшін елеулі маңызы бар мән-жайларды қамтитын сақтандыруға өтініш . Өтінішті Сақтандырушының өкілі Сақтанушының сөзімен толтыра алады. Сақтанушы өтініштегі мәліметтердің дұрыстығын өз қолымен куәландырады. Сақтандыруға өтініш сақтандыру Шартының ажырамас бөлігі болып табылады.
1.4.12. Интернет-ресурс -мәтіндік, графикалық, аудиовизуалды немесе өзге де түрде көрсетілетін, аппараттық-бағдарламалық кешенде орналастырылатын, бірегей желілік мекенжайы және (немесе) домендік атауы бар және Интернетте жұмыс істейтін электрондық ақпараттық ресурс. Сақтандырушының Интернет-ресурсы мына мекенжайда орналастырылған: www.nsk.kz
1.4.13. Электрондық сақтандыру шарты -мемлекеттік органдардың және оларға ведомстволық бағынысты ұйымдардың ақпараттық жүйелерінен алынған, БҚҚБ ақпараттық жүйесімен интеграцияланған деректермен бірыңғай сақтандыру дерекқоры (бұдан әрі-БҚҚБ) арқылы өткізу жолымен өтініште көрсетілген мәліметтерді салыстыру (верификациялау) әдістері бойынша дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым берген сақтандыру шартының бірегей нөмірі.

2.	САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ
	Жазатайым оқиға нәтижесінде сақтанушының өмірі мен денсаулығына зиян келтіруге және сақтандыру жағдайларында көрсетілген оқиғалардың басталуына байланысты сақтанушының/сақтандырылушының мүлдіктік мүдделері.
3.	САҚТАНДЫРЫЛҒАН ТҮЛҒАЛАР
3.1.	Сақтандырылушы өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға болып табылады.
3.2.	Қарыз алушыны жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру (бұдан әрі – "ЖО-ЕС") кезінде қарыз шарты бойынша қарыз алушы сақтандырылған болып табылады.
3.3.	Жүргізушіден, автокөлік жолаушыларынан ЕС кезінде жүргізуші де,/немесе жолаушылар да сақтандырылған болып табылады. Барлық отыратын орындарды сақтандыру жағдайында сақтандырылған адамдардың саны көлік құралын тіркеу туралы куәлікке сәйкес көлік құралының салонындағы отыратын орындардың санына сәйкес келеді.
3.4.	ЖО дан ЕС кезінде теміржол көлігі, әуе көлігі және су көлігі жолаушыларынан тек жолаушылар сақтандырылған болып табылады.
4.	ПАЙДА АЛУШЫ
4.1.	Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады, ал Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда Сақтандырылушының мұрагерлері Пайда алушылар болып табылады.
4.2.	Қарыз алушының ЖО-дан ЕС кезінде қарыз Шарты бойынша негізгі қарыз бөлігінде қарыз беруші Пайда алушы болып табылады.
5.	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ
5.1.	Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде төменгідей оқиғалардың бірін әкеп соққан жазатайым оқиғаның басталуы қағидалар бойынша сақтандыру жағдайы болып табылады:
5.1.1.	жазатайым оқиға болған күннен бастап 12 (он екі) ай ішінде жазатайым оқиға салдарынан болған сақтандырылушының қайтыс болуы;
5.1.2.	жазатайым оқиға салдарынан туындаған себеппен мүгедектік тобын белгілей отырып, сақтандырылушының еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылуы;
5.1.3.	жазатайым оқиға нәтижесінде пайда болған Сақтанушының еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалту.
5.1.4.	сақтандыру қағидаларына №2 қосымша болып табылатын жарақаттар кестесінде (бұдан әрі – "жарақаттар кестесі") көрсетілген зақымдарға әкеп соққан жазатайым оқиға салдарынан болған жарақаттық зақымданулар. Бұл ретте №2 қосымшаның электрондық нұсқасы болуы мүмкін.
5.2.	Бұл ретте жазатайым оқиға деп адамның еркіне қайшы келетін кенеттен, қысқа мерзімді жағдай (оқиға) түсініледі:
5.2.1.	кәсіби ауруды қоспағанда, денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан сақтандырылушының денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету нәтижесінде;
5.2.2.	көлік құралын сақтандыру шартында көрсетілген жол-көлік оқиғасы, өзге де көлік оқиғасы нәтижесінде.
5.3.	Сақтандыру шартында жазатайым оқиғадан туындаған сақтанушының /сақтандырылушының емдеуге жатқызу жөніндегі шығыстарын, медициналық шығыстарды өтеу қосымша көзделуі мүмкін.
5.4.	Сақтандыру жүзеге асырылатын тәуекелдердің нақты тізбесі Тараптардың келісімімен айқындалады және сақтандыру шартында ескертіледі.
5.5.	5.1-тармақта көзделген оқиғалар. Егер олар сақтандыру аумағында болған жазатайым оқиғаның салдары болып табылса және сақтандыру жағдайының мән-жайларына, оның себептеріне және құзыретті органдар берген зиян мөлшеріне қатысты Ережелердің 14-бабында көзделген құжаттармен расталса, сақтандыру жағдайлары деп танылады.
6.	САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ

- 6.1. Сақтандыру сомасы сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы болып табылады.
- 6.2. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімі бойынша сақтандыру шартында белгіленеді.
- 6.3. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандыру жағдайы басталған кезде, егер сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлемесе, сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азаяды.
- 6.4. Сақтанушы сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандырушымен келісім бойынша қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлей отырып, қосымша келісімді ресімдеу арқылы сақтандыру сомасын ұлғайтуға құқылы.

7. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫ

- 7.1. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру объектісін, сақтандыру мерзімін және сақтандыру тәуекелінің сипатын ескере отырып, сақтандыру сомасының бірлігінен алынатын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерлемесін айқындайтын сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі.
- 7.2. Сақтандырушы төлеуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін айқындау кезінде тәуекел факторларына байланысты айқындалатын базалық сақтандыру тарифтеріне көтеретін және төмендететін коэффициенттерді пайдалануға құқылы.
- 7.3. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу Сақтандырушының кассасына қолма-қол ақшамен немесе Сақтандырушының банктік шотына ақша аудару арқылы жүзеге асырылады.
- 7.4. Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру шартында белгіленген мерзімде біржолғы төлеммен (сақтандырудың бүкіл кезеңі үшін сақтандыру сыйлықақысының сомасы мөлшерінде) не бөліп төленеді. Сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу кезінде сақтандыру жарналарының мөлшері және оларды төлеу мерзімі сақтандыру Шартымен айқындалады.
- 7.5. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын/бірінші сақтандыру жарнасын төлеу міндеті Тараптардың уәкілетті өкілдері сақтандыру шартына қол қойған күннен бастап туындайды.
- 7.6. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру мерзімінің өзгеруіне және сақтандыру жағдайының туындау тәуекелінің дәрежесіне әсер ететін факторларға байланысты өзгертілуі мүмкін.

8. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ЖӘНЕ РЕСІМДЕУ ТӘРТІБІ

- 8.1. Алынған мәліметтер негізінде Сақтандырушы сақтандыру Шартын жасасу туралы шешім қабылдайды.
- 8.2. Сақтандыру шарты келесі жолмен жасалады:
 - жазбаша түрде;
 - Тараптар өзара шарт құрастыруымен;
 - Сақтанушының сақтандыру ережелеріне қосылуы және Сақтандырушының Сақтанушыға шартты
 - электрондық нысанда беруі келесі жолмен жүзеге асады:
 - сақтандыру Ережелеріне біржақты тәртіппен қосылу және сақтандырушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде шартты ресімдеу (Бұл тармақ компанияның басқару органының ерекше өкіміне дейін қолданылмайды);
 - сақтандыру Ережелеріне біржақты тәртіппен қосылу және Сақтандырушының интернет-ресурсында шартты ресімдеу.
- 8.3. Сақтандыру шартын жасасу үшін сақтанушы сақтандырушыға жазбаша өтінішпен жүгінеді немесе сақтандырушының интернет-ресурсында тиісті нысанды толтырады, шарт жасасу және сақтандыру тәуекелін бағалау үшін қажетті деректерді хабарлайды (толтырады).
- 8.4. Сақтандыру шартын ресімдеу үшін Сақтандырушы сақтандыруға арналған өтініште көрсетілген және тәуекел дәрежесін сипаттайтын деректерді, оның ішінде қолданыстағы сақтандыру шарттарының болуын растайтын қосымша құжаттарды талап етуі мүмкін
- 8.5. Еңбек ұжымының мүшесі жұмыстан шығарылған кезде Сақтанушы жұмыстан шығарылған адамға қатысты сақтандыру шартының қолданылуын тоқтатуға немесе ол бойынша сақтандыру төлемдері жүзеге асырылмаған жағдайда оны ауыстыруға құқылы.
- 8.6. Сақтандыруға жаңадан қабылданған Сақтандырылушылар үшін сақтандыру шартына қосымша келісім жасалады.

- 8.7. Шарт жоғалған кезде, егер ол қатаң есептілік бланкісінде (бұдан әрі-ҚЕБ) басылған болса, Сақтанушы оны дайындауға жұмсалған шығындар мөлшерінде шығыстарды төлей отырып, телнұсқа ресімделеді. Телнұсқа, бұл Шарттың не сандық ҚЕБ-ға телнұсқа екені көрсетіліп ҚЕБ-на қосымша төлемсіз рәсімделеді.
- 8.8. Сақтандыру шартында сақтандырушының қолы механикалық немесе өзге де көшіру құралдарының, электрондық қолтаңбаның көмегімен факсимильді жаңғырту жолымен орындалуы мүмкін.
- 8.9. Шартты Сақтандырушының интернет-ресурсында ресімдеу кезінде төлем банк карточкасы арқылы жүргізіледі. Эмитент-банк сақтандырушыны растағаннан кейін шарт жасалды және БҚҚБ-ға берілді деп есептеледі.
- 8.10. Шартты электрондық нысанда ресімдеу кезінде Сақтанушының электрондық пошта мекенжайына сақтандыру сертификаты түріндегі хабарлама жіберіледі, бұл ретте шарттың жазбаша нысаны қажет болған жағдайда Сақтанушы "МСК" АҚ-ның жақын бөлімшесінен ала алады. Сондай-ақ, Сақтанушының сақтандырушының интернет-ресурсы шарты бойынша ақпаратты мына мекенжай бойынша: www.nsk.kz "саясатты тексеру" бөлімінде немесе жеке кабинетте тексеруге мүмкіндігі бар.

9. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ

- 9.1. Сақтандыру мерзімі Тараптардың келісімі бойынша белгіленеді.
- 9.2. Егер сақтандыру Шартында өзгеше көзделмесе, онда сақтандыру шартын бір жылдан кем мерзімге жасасу кезінде сақтандыру сыйлықақысы жылдық сыйлықақыдан мынадай мөлшерде белгіленеді (толық емес ай толық деп есептеледі):

Сақтандыру Шартының қолданылу мерзімі айлармен

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Сақтандыру сыйлықақысының жалпы жылдық мөлшерінің пайызы

20%	30%	40%	50%	60%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	100%
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

- 9.3. Бір жылдан астам мерзімге сақтандыру кезінде сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы тұтастай алғанда сақтандырудың бүкіл кезеңі үшін сақтандыру сыйлықақыларының сомасы ретінде белгіленеді.
- 9.4. Сақтандыру Шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сыйлықақысы төленген күннен кейінгі күннен бастап күшіне енеді (сақтандыру қорғанысы күшіне енеді). Егер сақтандыру Шартында өзгесі көзделмесе, сақтандыру қорғаудың қолданылу кезеңі сақтандыру Шартының қолданылу мерзіміне сәйкес келеді.
- 9.5. Егер Сақтанушы Сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы сақтандыру шартын өтінім және/немесе электрондық шарт жасасу арқылы жасаса, онда барлық тәуекелдер бойынша сақтандыру қорғанысы шарт күшіне енген күннен кейін күнтізбелік 2 (екі) күннен кешіктірілмей әрекет ете бастайды.
- 9.6. Бұл ретте сақтандыру сыйлықақысын төлеу күні Сақтандырушының банктік шотына ақшалай қаражаттың немесе Сақтандырушының кассасына қолма-қол ақшаның түскен күні болып есептеледі.
- 9.7. Сақтандыру шарты сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің соңғы күнінде қолданысын тоқтатады.

10. САҚТАНДЫРУ АУМАҒЫ

- 10.1. Сақтандыру аумағы сақтандыру шартында көрсетілген аумақ болып табылады.

11. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНА ЖАТПАЙТЫН ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ ОҚИҒАЛАР

- 11.1. Сақтандыру шартын жасасу сәтіндегі келесі тұлғаларды сақтандыру жүзеге асырылмайды:
- 11.1.1. егер шартта өзгеше көзделмесе, 65 жасқа толған (сақтандыру шартын жасасу сәтінде);
- 11.1.2. бір жасқа толмаған балалар;
- 11.1.3. наркологиялық, психоневрологиялық, туберкулез және тері-венерологиялық бөлімшелерде есепте тұрған;
- 11.1.4. АИТВ жұқтырған;

- 11.1.5. алкоголизммен ауыратындар;
- 11.1.6. мерзімді әскери қызметтен, әскери жиындардан және т. б. өтуге шақырылған;
- 11.1.7. қатерлі ісіктері бар, соның ішінде онкогематологиялық;
- 11.1.8. сақтандыру шарты жасалған сәттен бастап 1 жыл ішінде мүгедектікке әкеп соқтыратын немесе әкелуі мүмкін мүгедектер болып табылады және/немесе созылмалы аурулары бар;
- 11.1.9. ауруханаға жатқызылған, ауруханаға жатқызуға көрсеткіштері бар және ауруханаға жатқызуға не жедел емдеуге жіберілген;
- 11.1.10. медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жіберілген;
- 11.1.11. сот қаулысына сәйкес әкімшілік қамауға алынған;
- 11.1.12. сот қаулысына сәйкес бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеп жатқан;
- 11.1.13. сот қаулысына сәйкес әкімшілік немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасады деген күдік бойынша қамауда болған.
- 11.2. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін оның тұлғаларды сақтандыру Шартының 11.1-тармақта көрсетілгендердің біріне қатысты жасалғаны анықталса, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы. Егер Шарттың 11.1.11 – 11.1.13 тармақшаларында көрсетілген мән-жайлар шарт жасалғаннан кейін пайда болған жағдайда сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.
- 11.3. **Сақтандырушы келесі жағдайда жауапты болып табылмайды:**
- 11.3.1. сақтандыру Шартын жасасу кезінде белгіленетін, сондай-ақ сақтандыру Шартын жасасқанға дейін орын алған сақтандыру аумағынан тыс жерде келтірілген зиянды өтеу туралы талаптар;
- 11.3.2. Сақтанушының/Сақтандырылушының/Пайда алушының моральдық зиянын, жоғалған пайдасын, шығындарын (айыппұлдар, тұрақсыздық айыбы) өтеу туралы талаптар;
- 11.3.3. өзіне қасақана дене жарақатын (жарақат) келтіруге, сондай-ақ өзіне және айналасындағыларға негізсіз тәуекелге ұшырауға байланысты (қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда) сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіргені (денсаулығының нашарлауы, мертігуі) немесе қайтыс болғаны үшін;
- 11.3.4. сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіргені (денсаулық жағдайының нашарлауы) немесе қайтыс болғаны үшін, алкогольдік ішімдіктерді қолданумен және медициналық емес мақсаттарда есірткі немесе өзге де мас ететін заттарды қолданумен байланысты;
- 11.3.5. өз-өзіне қол жұмсау немесе өзін-өзі өлтіруге оқталу нәтижесінде зиян келтіргені үшін. Бұл ретте сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылмайды, ол сақтандыру шарты бойынша сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, егер өлім өз-өзіне қол жұмсау салдарынан болса және осы уақытқа дейін сақтандыру шарты осы сақтандырушыда және осы сақтандырылушыға қатысты кемінде екі жыл қолданыста болса, төленуге тиіс.
- 11.3.6. тамақ ұланудан (сальмонеллез, дизентерия және т. б.) келтірілген зиянды өтеу туралы талаптар үшін;
- 11.3.7. сақтанушының/сақтандырылушының құқыққа қайшы әрекеттері, сондай-ақ алкогольдік ішімдіктерді, есірткі құралдарын немесе басқа да мас ететін заттарды тұтынудан немесе дәрілік препараттарды медициналық емес мақсаттарда қолданудан туындаған кез келген дәрежедегі мас күйінде Сақтанушының/сақтандырылушының әрекеттері үшін;
- 11.3.8. егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіргені (денсаулығының нашарлауы, мертігуі) немесе қайтыс болғаны үшін, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, жарыстармен, автожарыстармен және жарыстармен, кәсіби ұйымдастырылған немесе экстремалды спортпен, аңшылықпен, балық аулаумен, сүңгумен, үңгірмен шұғылданумен байланысты қауіпті әрекеттердің кез келген нысандарын орындауға байланысты.
- 11.3.9. пластикалық операциялар, косметологиялық емдеу және сыртқы келбеттің кемшіліктерін немесе дене ауытқуларын жоюға байланысты басқа емдеу нәтижесінде зиян келтіргені үшін;
- 11.3.10. жүктілік және босану, сондай-ақ жүктіліктің үзілуі және оның салдары нәтижесінде зиян келтіргені үшін;
- 11.3.11. сақтандырылушының кәсіптік ауруы нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы талаптар бойынша;
- 11.3.12. егер олар Шарттың 11.1.11 – 11.1.13 тармақшаларында көрсетілген жағдайларда орын алса, сақтанушының денсаулығына зиян келтіргені (денсаулық жағдайының нашарлауы) немесе қайтыс болғаны үшін.
- 11.4. Сақтандырумен өткір, созылмалы аурулардың, оның ішінде тұқым қуалайтын аурулардың, инфаркттың, инсульттің, қатерлі ісіктердің және органдардың өзге де кенеттен

зақымдануының кез келген нысандары, сондай-ақ сақтандырылушының жалпы жай-күйінің нашарлауы салдарынан болған жазатайым оқиғалар қамтылмайды.

- 11.5. Сақтандыру "инфекциялық¹¹ және/немесе жұқпалы аурудың (пандемия, эпидемия) таралуына байланысты жазатайым оқиға салдарынан болған залалды/залалды, оның ішінде кез келген ластануды, кез келген залалсыздандыруды, кез келген дезинфекцияны және/немесе уәкілетті мемлекеттік органның жоғарыда айтылғандарға байланысты жабуға, шектеуге немесе қол жеткізуді болғызбауға қатысты кез келген әрекетін қамтымайды".

12. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

12.1. Сақтанушының құқықтары:

- 12.1.1. сақтандыру Шарты талаптарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру;
- 12.1.2. сақтандырушыны міндетті жазбаша хабардар ете отырып, сақтандыру шартын бұзудың болжамды күніне дейін күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей шартты мерзімінен бұрын бұзу;
- 12.1.3. Ережелермен танысу;
- 12.1.4. Сақтандырылғандардың жалпы санының бір бөлігіне қатысты тұлғалардың қосымша санын сақтандыру немесе сақтандыру шартының қолданылуын тоқтату;
- 12.1.5. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттер жасау.

12.2. Сақтандырушының құқықтары:

- 12.2.1. Сақтанушыдан және Сақтандырылушыдан алынған ақпаратты, сондай-ақ сақтанушының сақтандыру шартының талаптары мен шарттарын орындауын тексеру;
- 12.2.2. Сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын орындамаған жағдайда сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату не олардың денсаулығының жай-күйі туралы ақпаратты жасырған не бұрмалаған адамдарға қатысты сақтандыру шартын не тәуекелді айқындау үшін маңызы бар басқа да ақпаратты, егер мұндай фактілер сақтанушыны міндетті түрде жазбаша хабардар ете отырып, сақтандыру шарты жасалғаннан кейін анықталса, тоқтатудың болжамды күніне дейін 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын біржақты тәртіппен мерзімінен бұрын бұзу;
- 12.2.3. Қазақстан Республикасының заңнамасында, сақтандыру ережелері мен шартында көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту; тәуекел дәрежесі ұлғайған жағдайда сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекелдің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап ету;
- 12.2.4. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттер жасау.
- 12.2.5. сақтандыру жағдайының басталу фактісін және осы Ережелердің 14 тарауында қарастырылған залалдың мөлшерін растайтын құжаттар Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берілген кезден бастап 90 күнтізбелік күн өткен соң ұсынылмаған жағдайда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту.

12.3. Сақтанушы міндеттері:

- 12.3.1. сақтандырушының интернет-ресурсында орналастырылған сақтандыру Ережелерімен танысу;
- 12.3.2. сақтандырушының интернет-ресурсында шарт жасасу немесе нысанды толтыру кезінде сақтандыру мақсаттары үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлау (толтыру) ;
- 12.3.3. Сақтандырушыға Сақтандырылушыға қатысты қажетті сенімді ақпаратты ұсыну;
- 12.3.4. сақтандыру Шартының қолданылу кезеңінде сақтандырушыға тәуекел дәрежесін айқындау үшін маңызы бар дұрыс ақпаратты хабарлау;
- 12.3.5. сақтандыру Іартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеу;
- 12.3.6. сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабарлау;

¹¹ Инфекциялық ауру, кез келген инфекциялық ауруды, жұқпалы ауруды, контагиозды ауруды және/немесе кез келген инфекциялық, контагиоздынемесе жұқпалы затты (соның ішінде (бірақ онымен шектелмей) вирусты, бактерияны, паразитті немесе ағзаны немесе кез келген осындай заттардың кез келген мутациясын білдіреді, берілу әдісіне қарамастан (оның ішінде (бірақ онымен шектелмей) мүмкін тікелей немесе жанама ауа тамшыларының берілуі, дене сұйықтығының берілуі, кез-келген бетке немесе затқа, қатты денеге, сұйықтыққа немесе газға берілуі) себеп болуы мүмкін немесе қауіп төндіруі мүмкін: адам денсаулығына зиян келтіру; адамның әл-ауқатына зиян келтіру; және/немесе зақымдану, бүліну, құнның жоғалуы, тауарлық немесе пайдаланудың жоғалуы материалдық немесе материалдық емес мүлік. Күмән болдырмау мақсатында жұқпалы ауруға 2019 жылғы коронавирустық ауру (COVID-19) және оның кез-келген мутациясы немесе вариациясы жатады (бірақ онымен шектелмейді)

- 12.3.7. Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасуға алдын ала келісімін ала отырып, сақтандырылушыны сақтандыру шартының талаптарымен таныстыру;
- 12.3.8. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған кезде құзыретті уәкілетті органдарға кез келген қолжетімді тәсілмен 24 сағат ішінде дереу хабарлау және бұл туралы сақтандырушыға 3 (үш) жұмыс күні ішінде жазбаша хабарлау қажет. Егер сақтандыру жағдайы өлімге әкелген оқиға болған жағдайда, онда хабарлау мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күнде айқындалады;
- 12.3.9. Сақтандырушының өкіліне келтірілген залалдың мөлшерін, сақтандыру жағдайының басталуының себептері мен өзге де мән-жайларын анықтауға жәрдемдесу;
- 12.3.10. сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ ол келтірген залалдарды, оның ішінде сараптама жүргізуді, мамандардың қызметтеріне ақы төлеуді және дәлелдеу ауыртпалығын көтеру т. б. ;
- 12.3.11. сақтандыру жағдайынан шығынды азайту шараларын қабылдау;
- 12.3.12. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де міндеттерді орындау.
- 12.4. **Сақтандырушы міндеттері:**
- 12.4.1. сақтанушыны сақтандыру ережелерімен таныстыру, бұдан басқа Сақтанушы "жазатайым оқиғалардан сақтандыру" бөлімінде сақтандырушының интернет-ресурсында орналастырылған сақтандыру ережелерімен өз бетінше танысу;
- 12.4.2. сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін сақтандыру ережелері мен шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асыру;
- 12.4.3. Сақтанушыға / Сақтандырылушыға сақтандыру жағдайында шығындарды азайту үшін жұмсаған шығындарын өтеу;
- 12.4.4. сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;
- 12.4.5. Сақтанушы/Пайда алушы / Сақтандырылушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, соңғы құжат қабылданған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей оларды жетіспейтін құжаттар туралы жазбаша хабардар ету;
- 12.4.6. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берілген сәттен бастап күнтізбелік 60 күн өткеннен кейін сақтанушыға/пайда алушыға құжаттарды сақтандырушыға беру қажеттігі туралы еске сала отырып, электрондық мекенжайға (немесе өтініште көрсетілген мекенжай бойынша қолма-қол) хат жіберу әдісімен тиісті түрде хабардар ету.
- 12.4.7. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де міндеттерді орындау.

13.	САҚТАНУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ӘРЕКЕТТЕРІ
13.1.	Сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оның келтірген залалдарын дәлелдеу Сақтанушыға /Сақтандырылушыға жүктеледі.
13.2.	Сақтанушы /Сақтандырылушы сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған кезде 24 сағат ішінде Құзыретті уәкілетті органдарға кез келген қолжетімді тәсілмен дереу хабарлауға және 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл туралы сақтандырушыға жазбаша хабарлауға міндетті. Егер сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандыру жағдайы болып табылған жағдайда, хабарлама мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күнде айқындалады.
13.3.	Сақтанушының/сақтандырылушының денсаулық жағдайының себебі бойынша не кейіннен құзыретті органдардың тиісті құжаттарымен расталған және сақтандырушы дәлелді деп таныған басқа да себептер бойынша сақтандырушыға сақтандыру жағдайы туралы дереу хабарлау мүмкін болмаған жағдайда, сақтандыру жағдайы туралы тиісті түрде хабарланды деп есептеледі.
13.4.	Сақтандырушыға сақтандыру Шартының 14.1-тармақтың талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін қажетті құжаттарды ұсыну.

14.	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ
14.1.	Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемі туралы мәселені қарау үшін Сақтанушы Сақтандырушыға төменгі құжаттарды ұсынуға міндетті:
14.1.1.	сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы туралы жазбаша өтініш;
14.1.2.	сақтандырылушының жеке куәлігінің (паспортының), ЖСН көшірмелері мен түпнұсқалары;
14.1.3.	сақтандыру Шартының түпнұсқасы;

- 14.1.4. қарыз Шартының көшірмесі;
- 14.1.5. сақтандыру жағдайы басталған күнгі негізгі борыштың қалдығы туралы анықтаманың түпнұсқасы;
- 14.1.6. Сақтанушының/ сақтандырылушының/Пайда алушының банктік деректемелерін растайтын құжаттар;
- 14.1.7. сақтанушының қайтыс болуы туралы куәліктің нотариат куәландырған көшірмесі;
- 14.1.8. мұрагерлік құқығы туралы куәліктің нотариалды куәландырылған көшірмесі; кәмелетке толмаған мұрагерлер үшін сақтандыру төлемін олардың заң бойынша өкілі не сенімхат алғаны туралы қорғаншылық және қамқоршылық органының/жергілікті атқарушы органның келісімінің түпнұсқасы;
- 14.1.9. еңбекке қабілеттілігінен айырылу дәрежесі мен мерзімін белгілеу туралы МӘСК (медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы) қорытындысының нотариалды куәландырылған көшірмесі;
- 14.1.10. уәкілетті адам куәландырған және тиісті медициналық мекеменің мөрімен бекітілген амбулаториялық картаның, ауру тарихының түпнұсқалары не көрсетілген құжаттардан үзінді көшірмелер;
- 14.1.11. сақтандыру жағдайлары ретінде қаралатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын арнайы уәкілетті органдар (комиссиялар) жасаған не сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттар.
- 14.1.12. медициналық мекемеден алынған қорытындылардың түпнұсқалары:
 - 14.1.12.1. Сақтанушының/Сақтанушының Тегі, Аты, Әкесінің аты,
 - 14.1.12.2. медициналық көмекке жүгінген күндер,
 - 14.1.12.3. алдын ала және қорытынды диагноз,
 - 14.1.12.4. емдеу ұзақтығы,
 - 14.1.12.5. жүргізілген диагностикалық, зертханалық және емдеу іс-шараларының тізбесі,
 - 14.1.12.6. сақтандыру жағдайының пайда болуының ықтимал немесе белгіленген себептері (ауру тарихы);
- 14.1.13. жүргізілген диагностикалық, зертханалық және емдеу іс-шараларының құнын көрсете отырып, тауарлық және/немесе фискалдық чектердің түпнұсқалары, фактура шоттар;
- 14.1.14. сақтандыру жағдайлары ретінде қаралатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын арнайы уәкілетті органдар (комиссиялар) жасаған не сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттар.
- 14.1.15. еңбекке жарамсыздық парағының көшірмесі;
- 14.2. Жекелеген жағдайларда сақтандырушы құқықтары:
 - 14.2.1. Егер ұсынылған құжаттар мен мәліметтерде сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін, оның ішінде сақтандыру шарты бойынша өтелуге жататын келтірілген зиянның мөлшерін айқындау, зиян келтіруге әкеп соққан сақтандыру оқиғасының сипатын, себептері мен мән-жайларын белгілеу, сақтандырушының зиян келтірген тұлғаға (зиян келтіруге жауапты) талап ету құқығын іске асыруы үшін қажетті ақпарат қамтылмаған жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыға/Пайда алушыға сақтандыру төлемі/сақтандыру төлемінен бас тарту туралы негізделген шешім қабылдау үшін қажетті ақпаратты сұрату себептерін түсіндіре отырып, дәлелді хат жіберу арқылы қосымша ақпарат сұратуға құқылы.
 - 14.2.2. сақтандырылушыны қосымша медициналық тексеруден өткізуге сақтандырушы ұсынған медициналық мекемелерге жіберу. Медициналық мекемелерге қосымша медициналық тексеруден өту шығындарын сақтандырушы көтереді.
- 14.3. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған кезде сақтандырушы міндеттері:
 - 14.3.1. Сақтанушы/пайда алушы ұсынған құжаттарды қарау және зерделеу;
 - 14.3.2. болған оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану / мойындамау туралы шешім қабылдау;
 - 14.3.3. сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту Ережелерде, сақтандыру Шартында немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде.

15. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ.

- 15.1. Сақтандыру төлемі (бір сақтандырылушыға сақтандыру сомасынан пайызбен) мөлшерінде жүзеге асырылады:
 - 15.1.1. қайтыс болған кезде-100;
 - 15.1.2. 1-топтағы мүгедектік белгіленген кезде-80%;
 - 15.1.3. 2 топтағы мүгедектік белгіленген кезде-60%;

- 15.1.4. 3 топтағы мүгедектік белгіленген кезде-40%;
- 15.1.5. баланың мүгедектігі анықталған кезде – 80%.
- 15.1.6. уақытша айырылған кезде еңбекке қабілеттілігінен айырылған әрбір күн үшін, бірақ 45 (қырық бес) күннен аспайтын кезең үшін бір сақтандырылушыға сақтандыру сомасынан 0,2%;
- 15.1.7. жарақат алған жағдайда-жарақат кестесі бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшеріне сәйкес;
- 15.1.8. қарыз алушының ЖО-нан ЕС кезінде сақтандыру төлемі 15.1.1 – 15.1.4 тармақшаларына сәйкес сақтандыру сомасынан пайызбен жүзеге асырылады, бірақ қарыз шарты бойынша негізгі борыш сомасынан аспайды.
- 15.2. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырады немесе Сақтанушыға сақтандыру шартының талаптарына сәйкес барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан жазбаша дәлелді бас тартуды жібереді.
- 15.3. Егер уәкілетті органдардан қосымша ақпарат алу және (немесе) Сақтандырушының сақтандыру жағдайына байланысты мән-жайларды анықтауы бойынша іс-шаралар жүргізу талап етілсе, сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешімді қабылдау мерзімін 3 (үш) айға ұзарта алады.
- 15.4. Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы Сақтандырушыға Ережелердің 14.1-тармақтың талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін қажетті құжаттарды ұсынуға міндетті.
- 15.5. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандыру жағдайы басталған кезде, егер сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлемесе, сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азаяды.
- 15.6. Егер сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан оқиғаның нәтижесінде сақтандырылушының денсаулығының нашарлауы (мүгедектігі не мүгедектіктің неғұрлым жоғары тобы белгіленеді) не қайтыс болуы орын алса, онда Сақтандырушы сақтандырылушыдан/пайда алушыдан келіп түскен өтініштің және тиісті құжаттардың негізінде сақтандыру төлемінің бұрын төленген сомасын ескере отырып, сақтандыру төлемінің сомасын қайта есептеуге міндетті.
- 15.7. Сақтандырылушының қайтыс болғаны үшін сақтандыру төлемінің сомасы мүгедектікті белгілегені үшін не сол сақтандырылушының еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтқаны үшін жүргізілген сақтандыру төлемінің сомасына азаяды. Сақтандырылушының мүгедектігін белгілегені үшін сақтандыру төлемінің сомасы сол сақтандырылушының еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтқаны үшін жүргізілген сақтандыру төлемінің сомасына азаяды.
- 15.8. Сақтандыру төлемі 15.1.8-тармақшаның талаптарына сәйкес пайыздарды, сыйақыларды, өсімпұлдарды (айыппұлдарды, тұрақсыздық айыбын) қоспағанда, сақтанушыға/сақтандырылушыға/пайда алушыға сақтандыру жағдайы басталған күнгі қарыз шарты бойынша сақтандырылушының негізгі борышының сомасы мөлшерінде жүзеге асырылады.
- 15.9. Сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының мөлшерінен аспауға тиіс.
- 15.10. Біріктірілген / бірнеше жарақат нәтижесінде төлем сақтандыру төлемінің ең көп пайызын көздейтін жарақаттар кестесінің тармақшаларының біреуі бойынша ғана жүргізіледі.
- 15.11. Сақтандырушының келесі жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқығы бар:
 - 15.11.1. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталғаны туралы сақтандырушыға уақтылы хабарламау;
 - 15.11.2. Сақтанушының/сақтандырылушының/пайда алушының сақтандыру Ережесінде және Шартында белгіленген сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді ұсынбауы;
 - 15.11.3. әскери іс-қимылдар, көтерілістер, бүліктер, қарулы құралымдардың немесе террористердің іс-әрекеттері нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы талаптар;
 - 15.11.4. ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың, азаматтық соғыстың, кез-келген түрдегі халық толқуларының, жаппай тәртіпсіздіктердің немесе ереуілдердің әсері;
 - 15.11.5. қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының/сақтандырылушының/ пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттерінің нәтижесінде зиян келтіру;

- 15.11.6. Сақтанушының және/немесе Сақтандырылушының/Пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған, сақтандыру жағдайымен себептік байланыста болған әрекеттерінің нәтижесінде зиян келтіру;
- 15.11.7. Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайының басталу мән-жайлары және оның туындаған нәтижемен (салдармен) байланысы туралы көрінеу жалған мәліметтерді хабарлауы;
- 15.11.8. Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән жайларын тергеуге және келтірілген залалдың мөлшерін анықтауға кедергі келтіруі;
- 15.11.9. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа жағдайларда.
- 15.12. Сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмағаны үшін сақтандырушы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабына сәйкес жауапты болады.
- 15.13. Сақтандырушы егер бұл сақтандырушыға БҰҰ тарапынан тыйым салынған немесе шектелген кез келген санкцияға немесе Еуропалық Одақтың, Америка Құрама Штаттарының сауда немесе экономикалық санкцияларына, заңдарына немесе нұсқауларына/бұйрықтарына бағынатын болса сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 15.14. 90 күнтізбелік күн өткеннен кейін, Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берілген сәттен бастап, егер 60 күнтізбелік күн өткеннен кейін Сақтандырушы Сақтанушыға/Пайда алушыға құжаттарды сақтандырушыға беру қажеттілігі туралы еске сала отырып, хат жіберу әдісімен тиісті түрде хабарлаған болса Сақтандырушының осы Ережелердің 14-тарауында баяндалған құжаттар ұсынылмаған жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы бар.
- 15.15. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жасаудан бас тартуына Сақтанушы/Пайда алушы сотқа шағымдана алады.

16. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ ТОҚТАТУ

- 16.1. Қажет болған жағдайда сақтандыру Шартының талаптары тараптардың өзара келісімімен өзгеруі мүмкін. Сақтандыру шартына барлық өзгерістер мен толықтырулар сақтандыру шартына қосымша келісім жасау және Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қою арқылы жазбаша ресімделген жағдайда заңды күшіне ие болады.
- 16.2. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату ниеті туралы Тараптар сақтандыру шартын бұзудың болжамды күніне дейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын бір-бірін хабардар етуге міндетті.
- 16.3. Сақтандыру шарты, Ережелерде, сақтандыру Шартында және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген міндеттемелерді тоқтатудың өзге негіздерінен басқа жағдайларда тоқтатылады:
- 16.3.1. сақтандыру Шартының әрекет ету мерзімінің өтуі;
- 16.3.2. соттың сақтандыру Шартын жарамсыз деп тану туралы шешім қабылдауы;
- 16.3.3. Сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша, сондай-ақ тараптардың келісімі бойынша ;
- 16.3.4. Сақтандырушының сақтандыру сомасының толық мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруы;
- 16.3.5. сақтандыру шартымен қамтамасыз етілген міндеттемелердің орындалуына байланысты кепіл шартының тоқтатылуы.
- 16.3.6. Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енуі;
- 16.3.7. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа жағдайларда.
- 16.4. Осы Ережелердің 8.14.1 және 8.14.2. -тармақтарында сипатталған жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің қолданыстағы нұсқасында көзделген шарттар бойынша Сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша сақтандыру Шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде, Сақтандырушы Сақтанушыға келесі формула бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтарады:

$$(100\% - 30\%) * \left(TCC - \frac{CC * i}{N} \right), \text{ мұнда:}$$

30% - Сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстары;

TCC - Сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы;

- CC** - Сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы;
i - Пайдаланылған күндер саны (айналыс күні пайдаланылмаған болып есептеледі);
N - Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі (күндермен).

- 16.4.1. Сақтанушы - жеке тұлғаның талабы бойынша сақтандыру шарты Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің қолданыстағы нұсқасында көзделген шарттар бойынша жасалған күннен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушы Сақтанушыға төменгі формула бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтарады:

$$(100\% - 10\%) * \left(TCC - \frac{CC * i}{N} \right), \text{мұнда:}$$

- 10%** - Сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстары;
TCC - Сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы;
CC - Сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы;
i - Пайдаланылған күндер саны (айналыс күні пайдаланылмаған болып есептеледі);
N - Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі (күндермен).

- 16.4.2. Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің қолданыстағы редакциясында көзделген шарттар бойынша қарыз шарты бойынша қарыз беруші алдындағы міндеттемелерін оның (қарыз алушының) орындауы себебінен қарыз шартына байланысты сақтанушы - жеке тұлғаның талабы бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандырушы сақтанушыға мынадай формула бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтарады:

$$(100\% - 10\%) * \left(TCC - \frac{CC * i}{N} \right), \text{мұнда:}$$

- 10%** - Сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстары;
TCC - Сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы;
CC - Сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы;
i - Пайдаланылған күндер саны (айналыс күні пайдаланылмаған болып есептеледі);
N - Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі (күндермен).

- 16.5. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы сақтанушыға өзі төлеген сақтандыру сыйлықақысын қайтаруға міндетті.
- 16.6. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтанушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы/сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.
- 16.7. Сақтандыру сыйлықақысы кезекті сақтандыру сыйлықақысы мерзімі өткен күннен бастап бөліп-бөліп төленген кезде төленбеген жағдайларда сақтандыру қорғанысы автоматты түрде тоқтатылады. Сақтандыру қорғаныс әрекетін тоқтата тұру, кешіктірілген жарна төленген сәтке дейін күшінде болады. Бұл ретте сақтандыру шартының қолданылу мерзімі сақтандыру қорғаудың қолданылуын тоқтата тұру қолданылған кезеңге ұзартылмайды.
- 16.8. Сақтандыру Ережелердің 16.8-тармаққа сәйкес сақтандыру қорғаудың қолданылуын тоқтата тұру 30 (отыз) күнтізбелік күннен астам уақытқа созылатын жағдайда, Сақтандырушының сақтандыру шартын біржақты соттан тыс тәртіппен мерзімінен бұрын бұзуға құқығы бар. Бұл ретте Сақтанушы бұрын төлеген сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.
- 16.9. Сақтанушы шарттан бас тартқан кезде (ҚР АҚ 841-бабының 2-тармағы), егер бұл ҚР АҚ 841-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінде, ҚР АҚ 842-бабы 2-тармағының екінші және үшінші бөліктерінде көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, егер шартта өзгеше көзделмесе,

Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы не сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.

17.	ФОРС-МАЖОР
17.1.	Форс – мажор- егер бұл орындалмау сақтандыру шарты жасалғаннан кейін туындаған еңсерілмейтін күш мән-жайларының салдары болып табылса, болжау да, еңсеру де мүмкін емес төтенше сипаттағы оқиғалардың нәтижесінде, Сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындаудан босатылатын төтенше жағдайлар.
17.2.	Форс-мажорлық жағдайларға, бірақ олармен шектелмейді мыналар жатады: су тасқыны, өрт, жер сілкінісі және басқа да табиғи апаттар, кез келген сипаттағы соғыстар немесе соғыс әрекеттері, блокадалар, мемлекеттік органдардың тыйымдары.
17.3.	Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған тарап, егер тиісті орындау форс-мажорлық мән-жайлардың салдарынан мүмкін емес болғандығын дәлелдесе, мүлктік жауаптылықта болмайды.
17.4.	Форс-мажорлық мән-жайлардың әсерін бастан кешіретін Тарап мұндай мән-жайлардың басталғаны туралы екінші Тарапқа олардың қолданысы басталған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті.
17.5.	Форс-мажорлық мән-жайлардың қолданылуы құзыретті органдардың тиісті құжаттарымен расталуы тиіс.
18.	ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ
18.1.	Сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде Сақтанушы (жәбірленуші, пайда алушы):
18.2.	Сақтандырушыға талаптарды көрсете отырып және оның талаптарын растайтын құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша өтініш жіберуге құқылы;
18.3.	сақтандыру омбудсменіне (тікелей сақтандыру омбудсменіне, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы) немесе сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін сотқа өтініш жіберуге құқылы.
19.	БАСҚА ШАРТТАР
19.1.	Сақтандыру сыйлықақысы, сақтандыру сомасы және сақтандыру төлемі валютасының түрі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын сақтай отырып, сақтандыру шартында айқындалады.
19.2.	Сақтандыру Шартының мазмұны мен талаптары коммерциялық құпия болып табылады. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен талап етілетін жағдайларды қоспағанда, қатаң құпиялылықты сақтауға тиіс және сақтандыру шартының ережелерін, мазмұнын және талаптарын, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарына жария етуге құқығы жоқ.
19.3.	Шартқа қол қою арқылы Сақтанушы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын сақтай отырып, сақтандыру Шартын жасасқанға дейін және оның сәтінде ұсынылған дербес деректерді өңдеуге, пайдалануға және сақтауға өз келісімін береді.
19.4.	Сақтандыру шартына қол қойылған күннен бастап Сақтандырушыда сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап ету құқығы және сақтандыру сыйлықақысын төлемеген/кешіктірген жағдайда, мерзімі өткен әрбір күн үшін төлеуге жататын соманың 0,1% мөлшерінде айыппұл тұрақсыздық айыбын өндіріп алу құқығы туындайды.
19.5.	Шарт сақтанушы жаңа мерзімге қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда қолданылу мерзімі өткеннен кейін ұзартылуға жатады.
19.6.	Шарттың қолданылу мерзімін ұзарту кезінде Сақтандырушының Сақтанушының келісімімен шарт талаптарына өзгерістер енгізуге құқығы бар. Сақтанушы ұсынылған талаптармен келіспеген жағдайда Шарт тоқтатылуға жатады және егер шарт қарыз шартының негізінде жасалған жағдайда төленген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылуға жатпайды.
19.7.	Сақтандыру Шартын орындау бойынша немесе соған байланысты тараптар бір-біріне жіберген барлық қосымшалар, мәлімдемелер, хабар хаттар, хабарламалар жазбаша нысанда орындалуға тиіс және егер олар сақтандыру шартында көрсетілген мекенжайлар бойынша жіберуді/алуды тіркеуді қамтамасыз ететін тәсілмен жіберілсе, тиісті нысанда берілген болып есептеледі.

- 19.8. Тараптар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында тыйым салынбаған сақтандыру Шартына кез келген өзге толықтыруларды, алып тастауларды, нақтылауларды келісуге, сақтандыру шартының мәтінінде бекіте отырып, Ережелердің жекелеген талаптарын сақтандыру шартының мазмұнынан алып тастауға құқылы.
- 19.9. Сақтандыру шартына қол қою арқылы Сақтанушы Ережелерінің талаптарымен танысқанын және келісетінін растайды. Келіспеушіліктер туындаған жағдайда Сақтанушының сақтандыру ережелерін білмеуіне немесе ұсынбауына сілтеме жасауға құқығы жоқ.
- 19.10. Ережелер 3 (үш) тілде – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жасалды. Мәтіндердің сәйкессіздігі анықталған жағдайда, Ереженің орыс тіліндегі мәтіні артықшылыққа ие болады.